prof. dr. Oana Chelaru

Teste rezolvate la limba și literatura română pentru Evaluarea Națională clasa a VIII-a

CONFORM NOII PROGRAME ȘCOLARE

25 DE ANI ÎMPREUNĂ CU VOI
RENTROP & STRATON
1995-2020

www.portalinvatamant.ro

TEST

TESTUL NR. 1

Subiectul I

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Mare lucru era însă când ținea moș Timofte la cineva. Erau elevi, protejații lui, cărora le-ar fi deschis la orice oră din zi și din noapte sălile de clasă, de laborator, sala de gimnastică, chiar dacă ar fi trebuit să trudească apoi ore întregi pentru a rândui lucrurile ca mai înainte. [...] Dar, pentru a te bucura de prețuirea și ajutorul lui moș Timofte, trebuia să fii un elev de „prima mână", ce mai! un model între modele. Și dacă moșul te trecea printre protejații lui și se întâmpla să ai vreun conflict cu pedagogii, îți anticipa viitorul în fața lor cu o siguranță nemaipomenită. Era de ajuns să dea două, trei exemple de oameni mari care fuseseră cândva în situații asemănătoare, cu acel belșug de amănunte al sincerității și nădejdii, și profesorii începeau să privească altfel lucrurile și să-și cam schimbe părerile. Pentru că bătrânul vorbea deschis, adevărat, privea drept în ochi și se pare că nu greșise niciodată când luase apărarea cuiva.

În anul în care începe povestirea noastră, moș Timofte își avea, ca întotdeauna, protejați și nesuferiți. De bună seamă că numai întâmplarea hotărâse ca principalii săi favoriți să fie niște elevi dintr-a opta, care locuiau cu toții în cartierul Cireșului și pe care se obișnuise să-i numească „Cireșarii".[...] N-am putea spune însă adevărul întreg dacă n-am destăinui, de la bun început, că elevul pe care moș Timofte îl iubea cel mai mult, primul dintre favoriții lui, era un prichindel dintr-a cincea, un șmecher fără seamăn în toată școala, poate chiar în istoria școlii, dar căruia bătrânul nu-i arătase niciodată pe fată dragostea. Mai degrabă îl muștruluia pentru năzbâtiile și șotiile sale; niciodată nu-l alintase, nici măcar în glumă, cum făcea cu ceilalți elevi la care ținea. Dacă în cei cincizeci de ani de slujbă moș Timofte n-ar mai fi întâlnit un caz asemănător, dacă nu i s-ar mai fi întâmplat, cu vreo treizeci și cinci de ani în urmă, să-i ticăie inima pentru un puști nebunatic, care la fiecare pas făcea o năzdrăvănie, care în fiecare frază rostită strecura un ghimpe și care acum era unul dintre oamenii de mare faimă ai țării, e mai mult ca sigur că prichindelul cel șmecher, blond și ciufulit, ar fi intrat în gloata nesuferiților. Dar cum moșneagul avea o memorie precisă a cazurilor și un simt al comparației și previziunii care nu dădea greș, s-a lăsat cu bună știință subjugat de apariția veselă și cuceritoare a lui Tic, trecându-l în rândul favoriților. Adică i-a acordat în sinea lui un mare viitor.

Tic n-avea însă de unde să știe aceasta și de câte ori trecea pe lângă moș Timofte, dacă nu-și ducea mâna la nas pentru a flutura din degete, atunci trăgea după sine un dulău imaginar, prins de un lanț gros, pe care-l întreba chiar în clipa când trecea prin fața gheretei bătrânului paznic:

— Cuțu, cuțu, Țângulică, ia spune-mi din coadă cât e ceasul?!... Elevii cei mici râdeau de se prăpădeau, moș Timofte se încrunta și amenința teribil cu degetul, dar Tic, nedumerit, făcea sforțări cumplite (hm!) pentru a afla cauza veseliei din jur. Într-atâta se obișnuise Tic cu această șotie nevinovată, încât înscenase o a doua ceremonie de botez, adăugând numele de Țângulică lui Țombi, cățelul lui credincios pe care voia să-l facă celebru.

Se chinuia ca un drac să-l învețe diviziunea timpului și citirea orelor după mersul soarelui. Dar pentru ca noul nume să nu rămână o simplă adăugire, sortită unei uitări timpurii, și pentru că se credea persecutat de moș Timofte, prichindelul a hotărât să folosească numele de Țângulică atunci când cățelul trebuia certat, adică atunci când îl descoperea în roluri negative, și numele de Țombi când cățelul trebuia alintat sau când merita să fie încurajat, adică atunci când interpreta roluri pozitive. [...]

În ciuda acestor aparențe, Tic ținea la moș Timofte, ba în adâncul sufletului îl iubea chiar foarte mult. Îl strâmba el, îi imita vocea și strănutul, îi flutura mereu din degete, dar cine altul îi strecura în gheretă, pe neobservate, într-o anumită zi a săptămânii, o portocală învelită frumos în hârtie roșie, mătăsoasă? Printr-o întâmplare foarte norocoasă, aflase puștiul că nimic nu-i place mai mult bătrânului paznic decât portocalele și se făcea luntre și punte pentru a avea întotdeauna un fruct portocaliu gata de sacrificiu.

După cum se vede, nici bătrânul, nici puștiul nu aveau curajul să-și dea pe față dragostea pe care în adâncul sufletului și-o purtau. Ceea ce li se întâmpla amândurora cam pentru prima dată în viață.

Constantin Chiriță, „Cireșarii“ în volumul I „Cavalerii florii de cireș“

Textul 2

Prietenia

Prietenia este o relație afectivă și de cooperare între ființe umane, care se caracterizează prin sentimente de simpatie, respect, afinitate reciprocă. Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc la nevoie sau în criză, de loialitate, bună-credință și altruism.

La scară largă, prietenia este o relație afectivă și de cooperare care leagă două sau mai multe persoane, însă la nivel personal, fiecare dintre noi are propriul său mod de a percepe o relație de prietenie, în funcție de experiențele trăite de-a lungul vieții sale.

Deși de cele mai multe ori este rezultatul unor conjuncturi în care ajungem să ne cunoaștem unii pe ceilalți, prietenia reprezintă mai mult decât atât. Ea se naște din nevoia de afecțiune, de comunicare, de apartenență, de acceptare necondiționată a fiecăruia dintre noi.

Prietenia nu este o competiție, ci presupune o relație de egalitate, un parteneriat în care fiecare dă celuilalt acces la propria sa persoană și se lasă cunoscut în profunzimea și intimitatea sa.

O prietenie profundă și autentică nu se măsoară în cantitatea de timp petrecută împreună, ci în calitatea acestuia, în sprijinul și dragostea dăruită, în grija investită pentru ca această legătură să fie unică, să se împlinească și să reziste în timp.

psychologies.ro/dezvoltare-personala-cunoaste-te-2/cunoaste-te/5-principii-pentru-o-prietenie-adevarata-2155812?v=f5b15f58caba

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Notează condiția pe care trebuiau s-o îndeplinească protejații lui moș Timofte.

2. Principalii favoriți ai lui moș Timofte din acel an sunt elevi:
a) în clasa a cincea
b) în clasa a doua
c) în clasa a opta
d) în clasa a opta și a cincea
Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect

3. O prietenie adevărată se măsoară în:
a) numărul de mesaje schimbate zilnic
b) timpul petrecut împreună
c) calitatea timpului, în sprijinul și dragostea dăruită, în grija investită
d) competiția stabilită între cei doi prieteni
Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect

4. În fragmentul extras din romanul „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, se evidențiază:
a) importanța educației
b) valoarea prieteniei
c) dorința elevilor de a fi foarte buni
d) prețuirea adevăratelor valori
Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect

5. Notează X în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte:

Enunțul	Corect	Incorect
Moș Timofte are mereu preferați printre elevi.		
Elevii preferați din acel an nu locuiau toți în cartierul Cireșului.		
Între Tic și moș Timofte, afecțiunea este reciprocă, dar nemărturisită.		
Cățelul lui Tic are un singur nume.		
Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc, de loialitate, bună-credință și altruism.		
Prietenia este o competiție între două persoane.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual din fiecare dintre fragmentele de mai jos:
a) „— Cuțu, cuțu, Țângulică, ia spune-mi din coadă cât e ceasul?!...”

b) Prietenia este o relație afectivă și de cooperare între ființe umane, care se caracterizează prin sentimente de simpatie, respect, afinitate reciprocă.

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o legătură care se poate stabili, la nivelul conținutului, între fragmentul din romanul „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, și textul despre prietenie.

8. Crezi că dezvăluirea sentimentelor dintre moș Timofte și Tic ar schimba relația dintre cei doi? Justifică-ți răspunsul, în 50-80 de cuvinte, valorificând textul dat.

9. Asociază fragmentul din „Cireșarii”, de Constantin Chiriță, cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50-80 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele.

B. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Încercuiește silaba accentuată din cuvintele: *nedumerit, timpurii.*

2. Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:
a) școală, laborator, conjunctură, egalitate
b) școală, elev, premiant, clasă
c) relație, prietenie, afecțiune, concurență
d) timp, dragoste, scară, afinitate

3. Rescrie enunțul: „Prietenia nu este o competiție”, înlocuind cuvântul *prietenia* cu un antonim și *competiție* cu un sinonim.

4. Transcrie din fragmentul de mai jos trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza.
„De bună seamă că numai întâmplarea hotărâse ca principalii săi favoriți să fie niște elevi dintr-a opta, care locuiau cu toții în cartierul Cireșului și pe care se obișnuise să-i numească «Cireșarii».”

5. Transformă construcția reflexivă din enunțul: „O prietenie profundă și autentică nu se măsoară în cantitatea de timp petrecută împreună” într-o construcție pasivă.

6. Alcătuiește un enunț asertiv în care substantivul „prietenie” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional și un enunț interogativ în care pronumele interogativ „care” să aibă funcția de nume predicativ.

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând comentariul unui cititor pasionat, adresat prietenului său, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze.
Am citit o carte extraordinară zilele astea și chiar (*a vrea* – indicativ, imperfect) _____ să-ți spun despre ea. Se numește „Marile speranțe”, de Charles Dickens, și trebuie (*a spune* – conjunctiv prezent) _____ că mi s-a părut (*extraordinar*)_____.

Subiectul al II-lea

Imaginează-ți că ești un călător în timp și ai ajuns în anul în care se desfășoară acțiunea din romanul „Cireșarii”, de Constantin Chiriță. Redactează o notă din jurnalul tău de călătorie, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă relatarea unei întâmplări care să evidențieze importanța prieteniei în viața unui tânăr, o secvență narativă, una descriptivă și una explicativă. Data redactării jurnalului este 25 noiembrie 2020.

Sugestii de rezolvări

TESTUL NR. 1

Subiectul I

A.

1. Protejații lui moș Timofte trebuiau să fie elevi model.

2. d)

3. c)

4. d)

5.

Enunțul	Corect	Incorect
Moș Timofte are mereu preferați printre elevi.	X	
Elevii preferați din acel an nu locuiau toți în cartierul Cireșului.		X
Între Tic și moș Timofte, afecțiunea este reciprocă, dar nemărturisită.	X	
Cățelul lui Tic are un singur nume.		X
Prietenia presupune o atitudine de bunăvoință reciprocă, suport reciproc, de loialitate, bună-credință și altruism.	X	
Prietenia este o competiție între două persoane.		X

6. a) Tiparul textual este dialogat.

b) Tiparul textual este explicativ.

7. Ambele texte descriu prietenia, ca relație care se poate stabili între două persoane, fără a ține cont de condiții exterioare. Astfel, fragmentul din romanul lui Constantin Chiriță evidențiază prietenia din perspectiva relației dintre vârste diferite, în timp ce al doilea reprezintă o explicare a noțiunii de prietenie. Așadar, cele două texte au o temă comună, dar care este realizată diferit.

8. Eu cred că dezvăluirea sentimentelor dintre moș Timofte și Tic ar schimba relația dintre cei doi, deoarece lucrurile nu vor mai fi la fel între ei atunci când vor ști ce simte fiecare.

Pe de o parte, dezvăluirea sentimentelor ar putea conduce către o frumoasă relație de prietenie, în ciuda diferențelor dintre ei.

Pe de altă parte, poate că sinceritatea în privința sentimentelor ar putea avea efecte negative, întrucât ar crea o prea mare familiaritate din partea puștiului neastâmpărat.

Așadar, dezvăluirea relațiilor dintre cei doi ar influența în mod clar relația lor.

9. Fragmentul citat din „Cireșarii", de Constantin Chiriță, poate fi apropiat, în opinia mea, de „Micul prinț", de Antoine de Saint-Exupery, deoarece ambele texte vorbesc despre relații neobișnuite de prietenie între ființe care, la prima vedere, nu au nimic în comun.

În primul rând, ambele texte descriu relația de prietenie care unește ființe diferite (un bătrân și un copil, respectiv, un băiat și o vulpe) și arată că afinitatea reciprocă nu ține cont de nicio diferență.

În al doilea rând, fiecare text subliniază aspecte particulare ale prieteniei. Relația dintre Tic și moș Timofte este ascunsă chiar și pentru ei, în timp ce vulpea îi explică Micului Prinț ce este prietenia și-l învață s-o prețuiască.

Așadar, textele menționate evidențiază tema prieteniei, văzută din perspective diferite.

B.

1. *nedumerit* – ne-du-***me***-rit
timpurii – tim-pu-***rii***

2. b)

3. Dușmănia nu este o întrecere.

4. întâmplarea – nominativ
în cartierul – acuzativ
Cireșului – genitiv

5. „O prietenie profundă și autentică nu este măsurată în cantitatea de timp petrecută împreună."

6. Vorbim despre **prietenie** cu mult drag.
Care este colegul tău dintre cei doi?

7. Am citit o carte extraordinară zilele astea și chiar *voiam* să-ți spun despre ea. Se numește „Marile speranțe", de Charles Dickens, și trebuie *să spun* că mi s-a părut *extraordinară*.

Subiectul al II-lea

25 noiembrie 2020
Cartierul Cireșului

Ziua de azi s-a dovedit mai surprinzătoare decât aș fi crezut vreodată că poate fi, deși experiența mea de călător în timp mi-a arătat că trebuie să mă aștept la absolut orice.

Cartierul Cireșului, destinația mea din prezent, mi-a arătat ce înseamnă adevărata prietenie, așa cum adolescenții din acest loc o înțeleg. L-am cunoscut pe Tic într-o zi rece și friguroasă de toamnă, când frunzele multicolore se așterneau ca un covor pe aleile parcului pe care doar arareori treceau oameni grăbiți. Nu mai văzusem niciodată atât de multe culori: galben, roșu, ruginiu, iar ramurile goale ale copacilor mi se păreau caricaturi ale unui schelet gigantic.

Tic se afla pe o bancă în parc, zgribulit și trist. M-am apropiat de el și, după ce i-am cerut voie, m-am așezat pe bancă lângă el. Un timp, am stat amândoi în tăcere, dar apoi, ca din senin, a început să-mi vorbească. Vocea lui trăda supărare și amărăciune. Îmi spunea despre prietenul lui, moș Timofte, care se afla în spital, pentru o operație foarte complicată. Băiatul suferea mult pentru prietenul lui, dar pentru mine, lucrul acesta era de neînțeles. Cum oare, mă întrebam, să existe atâta nesiguranță în privința unei operații?!

— Știi, operația aceasta este foarte complicată pentru persoanele adulte, îmi explica Tic. Moș Timofte nu mai vede așa de bine și trebuie să facă operație de cataractă. Operația asta, continuă el, presupune înlocuirea cristalinului opacifiat cu unul artificial care să restabilească nivelul vederii la aceeași valoare avută înainte de apariția cataractei. În plus, cristalinul artificial va fi ales să compenseze și dioptriile (ochelarii) de care avea nevoie pentru corectarea vederii la distanță, preoperator – în cazul cristalinelor monofocale, cât și de aproape – în cazul cristalinelor multifocale.

Nu mai înțelegeam nimic. Explicația lui mi se părea năucitoare. Deodată, însă, în fața noastră a apărut un băiat care alerga:

— Tic, vino repede! Moș Timofte are nevoie de sânge și, dintre noi, tu ai grupa lui de sânge!

Tic a sărit instantaneu de pe bancă și, rapid, eu am fost după el. La spital, totul s-a desfășurat cu o viteză amețitoare. Operația, care în timpul meu, era una extrem de simplă, atunci se dovedea foarte complicată.

Dar, gestul lui Tic de a dona sânge pentru prietenul lui mai în vârstă m-a impresionat foarte mult, mai ales că, după câteva zile, am văzut privirea plină de recunoștință a bătrânului, care nu credea că un zvăpăiat ca Tic a putut să facă așa ceva pentru el. Se pare că am multe de învățat din călătoriile mele în timp!